

Katolisuuden loppu?

Pappisviran avaaminen naisille merkitsee luterilaisen kirkon katolisuuden loppua, arvioi professori Kaarlo Arffman.¹ Hänen kritiikkinsä on suunnattu samalla pienen kirjani *Yhteisellä tiellä* pääteemaa vastaan.² Reformaatiosta lähtien luterilaisen kirkon itseymmärrykseen kuului katolisuus, toisin sanoen tunnustautuminen yhteiseen, apostoliseen perinteeseen, niin kuin Arffman toteaa. Ainakin Suomen kirkon osalta se olisi siis nyt päättynyt. Hautajaiset pidettiin vuonna 1986. Arffman kiteyttää: ”Naisten vihkiminen pappisvirkaan on tunnetusti vastoin kirkossa varhaisten seurakuntien vakiintumisesta lähtien aina ja kaikkialla voimassa ollutta käytäntöä. Tehdessään tämän päätöksen kirkolliskokous irrottautui kirkon katolisuudesta – myös siinä merkityksessä kuin luterilainen reformaatio sen ymmärsi.”³

Jos Arffmanin tulkinta pitäisi paikkansa, se ei olisi kirkolle mikään pikku juttu. Se merkitsisi, että luterilainen kirkko saisi sanoa hyvästit tähän asti ylläpitämälleen tavoitteelle rakentaa kirkon ykseyttä, johon kuuluu olennaisesti esimerkiksi pyrkimys saavuttaa ehtoollisyhteys erityisesti roomalaiskatolisen kirkon kanssa. Uskontunnustuksestaan sen pitäisi poistaa pikapikaa tunnustautuminen yhteen pyhään, katoliseen ja apostoliseen kirkkoon, niin kuin se yhä vielä, vuoden 1986 jälkeenkin tekee. Se tarkoittaa, että kyse ei olisi vähemmästä kuin luopumisesta luterilaisen kirkon substanssista.

Arffmanin tulkintaa ei voida jättää ilman vastakysymyksiä. Luterilainen kirkko on, paitsi katolinen, myös reformaation kirkko. Jos ja kun se huomaa seuranneensa periaatetta tai käytäntöä, joka

on kestämaton kristillisessä katsannossa, se korjaa sen. Havaitessaan, ettei kristillinen ihmiskäsitys anna lupaa määrätä pappisvirkaa kategorisesti vain miehille, luterilainen kirkko tekee siitä johtopäätöksensä. Se ei tarkoita naisten ordinaation pakollista toteuttamista, mutta tekee sen mahdolliseksi. Näin päättäessään luterilainen kirkko ei muuta virkakäsitystä eikä kirkon oppia. Luterilainen kirkko ei moiti toisten katolisten ja apostolisten kirkkojen käytäntöä, mutta se odottaa näitten hyväksyvän luterilaisen ratkaisun tekemättä siitä ykseyden tavoittelun estettä.

Arffman väittää, etten pamfletissani juuri pohdi luterilaisen kirkon katolisuutta. Koko pamfletti on sen pohtimista ja perustelua alusta loppuun. Ordinaatiostakin on näin suppeaksi kirjaksi aika paljon luvussa ”Pappeus, piispuus, paavius”. Korostan, että kirkon katolisuus on kokonaisvaltaista. Ellei sitä ymmärretä sellaisena, se kompastuu milloin mihinkin banaanin kuoreen.

KIRJALLISUUS

ARFFMAN, KAARLO

2011 ”Mitä on kirkon katolisuus?” *Teologinen Aikakauskirja* 116, 466–468.

LAASONEN, PENTTI

2011 *Yhteisellä tiellä: Luterilainen kirkko jakamattoman perinteen kantajana*. Helsinki: Kirjapaja.

1 Arffman 2011, 466–468.

2 Laasonen 2011.

3 Arffman 2011, 467–468.